

Így állt össze az áprilisi szám

Egyetlen lapszámban három új könyvtár avatásáról számolhatunk be. Ebben az inséges időszakban nem kis eredmény. Felfoghatjuk ezt akár a kibontakozásban való bizakodás jeleként is, hiszen reménnyel tölthet el, hogy az ország gazdasági, társadalmi válságának mélypontján is maradt még erő a kultúrára áldozni.

Egészen másfajta hangulat, csüggedt keserűség árad Nagy Józsefné szakszervezeti könyvtáros írásából. Elmondása szerint veszélyben van a szakszervezeti könyvtárhálózat léte országosan, Kaposváron pedig az idei év

első munkanapján tudomására hozták az SZMT Központi Könyvtár dolgozóinak, hogy „aki talál megfelelő munkahelyet az menjen”. Ilyen szélsőségek között hányódik napjainkban a kultúra, s benne a könyvtárügy és a könyvtárosok ügye.

Az idén nagy port vert fel, hogy jó néhány könyvtárban alaposan felemelték a beiratkozási díjak összegét. Abba már lassan beletörődtek az olvasók, hogy a kazettákat, lemezeket pénzért kölcsönzik a könyvtárak, de a beiratkozási díjak drasztikus emelése sokakat szíven ütött. Pedig a könyvtárak aligha tehetnek mást, hiszen a könyvtárak állandó meredek emelkedésével egyáltalán nincs szinkronban a gyarapítási keretek bővülése. Ugyanezt a kereket terhelik a gombamód szaporodó és nagyon drága újságok és folyóiratok is.

Érdekes körülmekinteni, hogy az egyes hálózatok milyen módszerekkel igyekeznek segíteni önmagukon. Az eddigi képletos, háromforintos beiratkozási díjat a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár hálózatában az óvodásoknak, diákoknak és katonáknak tíz, a nyugdíjasoknak harminc, a keresőknek hatvan forintba emelték fel. Hetven éven felülieknek, mozgásképtelenekek, vakoknak, csökkentlátóknak és a siketeknek díjtalan a könyvtárhasználat. (Az egyik újságcikk szerint a könyvtár botrányos jelenségekre is felkészült.)

A Győri Megyei Könyvtárban a közép- és főiskolások, egyetemisták húsz, a felnőttek ötven forint beiratkozási díjat fizetnek, a nyugdíjasoknak és általános iskolásoknak ingyenes a könyvtárhasználat.

Más könyvtárak más utat járnak. A szegedi Somogyi Könyvtárban, a Pest Megyei Művelődési Központ és Könyvtárban és a Veszprémi Megyei Könyvtárban eltörölték a beiratkozási díjakat. Helyette Szegeden bevezették a „becsületkasszát”, azaz ki-ki maga dönti el, hány forinttal járul hozzá a könyvtár fenntartásához. Az *Esti Hírlap* január 23-ai tudósítá-

sából idézem: „Az eddigi tapasztalatok szerint a diákok átlagosan 20, a gyermekkorosztály 5–10 forintot ad, a felnőttek, főként az idősebbek, gyakran 50–100 forinttal iratkoznak be.” (Zárójelben jegyzem meg, hogy ezzel a módszerrel, még a múlt esztendőben, a fővárosban is próbálkoztak. Eleinte ment is a dolog, azután rájöttek az olvasók, mi a fenéért fizessenek ha ingyen is könyvtári tagok lehetnek. Hátha a szegedieket más fából faragták.) Szentendrén, kísérletképpen, könyvtárpártoló olvasójegyet vezettek be, amelyért mindenki tetszése szerinti összeget fizethet. Veszprémben felemelték a késedelmi díjakat.

A pénzszerzés érdekes módját választották a Bonyhádi Városi Könyvtárban. Január 1-jétől pénzért kölcsönzik a lapokat és a folyóiratokat. Napilapokat 50 fillérért (az újságcikkből nem derül ki, hogy az aznapiakat vagy a tegnapiakat), folyóiratokat egy, divatlapokat két forintért kölcsönöznek naponta.

Csupán néhány példát ismertettünk a könyvtárak próbálkozásaiból. Nyilvánvaló ezekből is, hogy a költségvetési gondokat egyik módszer sem oldja meg, csupán enyhítheti.

Szót kell ejtenünk januári számunk borítójának második oldaláról. Itt található a szo-

Borítól jobbra: Btanyiszlav Szamozonov, a *Bibliotekar* c. folyóirat főszerkesztője (BZU); Jarmila Noušková, a *Časopis o knih* folyóirat főszerkesztője (Csehszlovákia); Jurij Hadzalev a *Bibliotekar* c. folyóirat h. főszerkesztője (Bulgária)

Képek a szocialista országok
könyvtári szakfolyóiratai főszerkesztőinek 10. tanácskozásáról
(Cikkünket lásd a 44. oldalon)

Borítól jobbra: Stanislaw Badoń, a *Bibliotekar* c. folyóirat főszerkesztője (Lengyelország); Pál Ilona, a *Könyvtári Figyelő* szerkesztője; Kornelia Voss, a *Der Bibliothekar* c. folyóirat felelős szerkesztője (NDK)

hasáblevonat (korrektúra)

Borítól jobbra: Btanyiszlav Szamozonov, a *Bibliotekar* c. folyóirat főszerkesztője (BZU); Jarmila Noušková, a *Časopis o knih* folyóirat főszerkesztője (Csehszlovákia); Jurij Hadzalev a *Bibliotekar* c. folyóirat h. főszerkesztője (Bulgária)

Képek a szocialista országok
könyvtári szakfolyóiratai főszerkesztőinek 10. tanácskozásáról
(Cikkünket lásd a 44. oldalon)

Borítól jobbra: Stanislaw Badoń, a *Bibliotekar* c. folyóirat főszerkesztője (Lengyelország); Pál Ilona, a *Könyvtári Figyelő* szerkesztője; Kornelia Voss, a *Der Bibliothekar* c. folyóirat felelős szerkesztője (NDK)

tördelt levonat (imprimatúra)

mi baj, annál inkább a képalírásokkal. Mindjárt szemet szúrhat az olvasónak, hogy vajh miért Kornelia a keresztneve a felső sor jobb-szélén látható férfinak, s miért hívhatják Jurijnak az alsó sor jobb-szélén azt a fülbevalós hölgyet. A magyarázat egyszerű: a képalírásokat felcserélték a nyomdában. „Lepsénynél még megvolt” – mondhatnánk. Azaz az impri-máláskor és az ún. utánnézéskor még minden a megfelelő helyen volt, de mivel az eltérő betűtípus miatt az alsó képalírásokat át kellett szedni, ürügyet szolgáltatunk a nyomda ördögének a beavatkozásra. Elnézést kérünk mind az olvasóktól, mind a személy szerint érintettektől, különösen a cseppet megöregített *Pál Ilonától*.

Bereczky László

A cikkek és ismeretések szerzőik véleményét tükrözik, és nem képviselik szükségszerűen a szerkesztőség álláspontját • • • Kéziratokat nem ördünk meg és nem küldünk vissza.